

MODUL INFINITIV ÎN LIMBA SPANIOLĂ: PRIVIRE ISTORICĂ

RALUCA ARIANNA VÎLCEANU

Universitatea de Vest din Timișoara

Cuvinte cheie: *conjugare, infinitiv, valoare nominală, perspectivă istorică, modificare fonetică*

Cu mai bine de jumătate de secol în urmă, A. M. Badía Margarit, șef de catedră la Universitatea din Barcelona, în prefața la prima ediție a lucrării lui José Roca Pons *Introducción a la gramática* (Editura Teide, Barcelona, 1960), considera ca fiind necesară în literatura de specialitate a limbii spaniole o carte de referință, menită “să ne facă cunoscute tendințele dominante în lingvistica modernă”.

La începutul secolului al XIX-lea, pentru că singurul mod de studiere a limbii acceptat era cel evolutiv, datorită faptului că metodele folosite în științele naturale se aplicau și lingvisticii, are loc o reacție împotriva exclusivismelor gramaticii istorice, sub diferite forme. Astfel, dialectologia, cu informații despre dialectele locale, era adesea în opoziție cu pretinsa rigiditate a regulilor fonetice, idealism în studierea limbii, care, considerând orice act de expresie idiomatică drept o creație, tindea să confunde limba cu literatura și cu ideologiile moderne, datorate, în mare parte, marelui lingvist genevez Ferdinand de Saussure.

Pornind de la conceptul saussurean al semnului lingvistic, Bally (Bally 1944) a încercat să revizuiască valoarea termenilor *analiză* și *sinteză* pentru a le reda valoarea lor justă. Tendințele analitice și sintetice trebuie privite din perspectivă istorică, știut fiind faptul că în cadrul sistemului verbal indoeuropean conjugarea latină dobândise caracteristici puternic diferențiate. Latina pretindea stabilirea unor

relații de tip temporal, ceea ce a făcut ca aspectul, cu multiplele sale implicații subiective față de un sistem bazat pe calitatea acțiunii, să lase loc unor opoziții mai simple: prezent / non prezent. De această dualitate se ocupă Manuel Alvar și Bernard Pottier (Alvar, Pottier 1983:151-210) arătând că trecutul avea relevanță pentru că era o experiență care se dovedise, pe când viitorul cerea un maxim de abstracție, capacitatea de a presupune ceea ce părea a nu fi existat. Așadar, prezentul sau trecutul s-ar fi menținut ca forme virtuale, iar viitorul s-ar fi simțit ca o necesitate de a actualiza ceea ce se dorea sau se credea a fi existat într-un timp necunoscut; numai așa se poate explica faptul că în unele limbi, de exemplu în catalană, trecutul să se exprime la fel ca în altele, cum ar fi retoromana. În latină, ideea temporală se fundamenta pe două sisteme foarte importante: cel al prezentului și cel al trecutului, idee concomitentă cu alta, aspectuală: acțiune neterminată (*infectum*) și acțiune terminată (*perfectum*). Limbile romanice au reținut multe aspecte din indoeuropeană; astfel, în latina târzie a reapărut ideea aspectului, ideea acțiunii trecute și terminate, dar cu rezultate în momentul vorbirii. Astfel, forma *habeo* + participiu perfect a ajuns să exprime o acțiune perfectivă (*he escrito*), deși sintagma *habeo scriptum* = *tengo escrito*. Dar *habeo scriptum* și *scripsi* ajung să aibă semnificații apropiate. Pentru a le menține independența, *scripsi* s-a păstrat cu valoarea sa absolută de trecut, iar *habeo scriptum* s-a nuanțat ca un trecut perfect, cu rezultate asupra prezentului, obținându-se, astfel, toate formele compuse, *habeo* + *participiu* reușind să se impună, situație clar evidențiată la autorii clasici (Lucot 1940: 247-249).

Realizându-se, așadar, o conjugare mult mai complexă decât cea latină, dar mai puțin coerentă, s-a ajuns la generalizarea perifrizei prin substituirea formelor analitice. Tobler, cu un secol în urmă, a arătat cele trei posibilități, în conjugare, ale latinei populare: evoluție fonetică asupra modalităților romanice, construcții analogice și formațiuni independente (Tobler 1875: 20), noua structură a sistemului verbal romanic conducând la afirmația lui Nebrija că cea mai mare dificultate a gramaticii spaniole, dar și a altor limbi, mai ales a celei grecești și a celei latine, rămâne conjugarea verbului, trecerea lui prin toate modurile, timpurile, numerele și persoanele.

Tendențele analitice și sintetice converg; pierzându-se o bună parte a conjugării latine, la fel ca în flexiunea nominală, a fost necesar să se recurgă la perifraze, care să substituie elementele pe cale de dispariție. Limba a tins să le refacă, și cele două tendințe subzistă și azi (*soy amado* = sunt iubit și *amaré* = voi iubi). Limba spaniolă a resimțit necesitatea substituirii elementelor nefolositoare. Astfel, diateza pasivă s-a substituit prin construcția participiului pasiv + *esse* sau prin altele active sau impersonale; de asemenea, timpurile perfecte au fost substituite prin combinații cu *habeo*, iar viitorul indicativului – printr-o serie de sintagme. Infinitivul trecut și cele două supine au dispărut în timp, fără a mai fi înlocuite.

Verbele deponente, așa cum se știe, sunt verbe cu înțeles mediu sau activ, dar ale căror desinențe sunt cele ale diatezei pasive. Sunt cunoscuți autorii care au transformat în active verbele deponente, limba folosită de ei apropiindu-se de cea a poporului, ca în cazul lui Plaut sau Petronius.

În limba spaniolă verbele deponente au dispărut ori s-au încorporat primei sau celei de-a treia conjugări, de acord cu cea care ar fi fost forma activă a infinitivului. „Deponenții” au dispărut, ca în cazul lui *contionor* sau *gratulor*, ori s-au încorporat, ca în cazul *cavillor*, *consolor*, *interpretor* etc., care au trecut în *cavilar*, *consolar*, *interpretar*, în timp ce *sequor* devenea *sequir*.

Ceea ce caracterizează verbul este posesia unor morfeme extinse, capabile nu doar pentru o sintagmă (lexema + morfema intensă), ci și pentru o legătură sau o propoziție. Astfel sunt specific verbale morfemele mod – temporal, care caracterizează propoziții întregi, iar în cazul *consecutio temporum* chiar și mai multe, și cele de persoană, care caracterizează propoziția întregă. Așadar, dacă lipsesc morfemele extinse, verbul nu mai funcționează ca atare, ci este în întregime identic substantivului. Este situația infinitivului care, dacă se nominalizează, cere gen masculin și poate avea alternanța de număr: sg. „el hablar”, pl. „los hablares”.

O discuție separată, din perspectivă istorică, trebuie făcută în legătură cu acel *r* al infinitivului. În lucrarea *Diálogo de la lengua*, Marcio se întreba cum este corect: *dezirlo*, *hacerlo*, în maniera lui Valdés, sau *dezillo* și *hazello*, după alții. Acest *r* este păstrat de autor,

cum spune el, „pentru a se bucura mai mult”. Dar *r* fusese asimilat mult mai înainte, încă la curtea Împăratului, în *Sonetos, Canciones* etc. Se scria *querello, hazello, havello, dezillo, sufrillo, considerallo*. În antologia lui José Francisco Pastor (Pastor 1929) se poate observa că schimbul cu *-rl* este predominant la scriitorul Malón de Chaide, pe când la scriitorul Ambrosio de Morales există alternanța *rl – ll*, această formă predominant plină, cu asimilare și conservare, ce va ajunge până la Luis Cabrera de Córdoba, istoricul lui Felipe II, care scrie *asoldallas* și *saberlo*. În aceeași perioadă însă, la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul secolului al XVII-lea, au fost scriitori (Antonio de Torquemada, Francisco de Medina din Sevilla, Cristóbal de Fonseca din Toledo, Correas) care au continuat să prefere *ll*. De exemplu, Correas scrie în *La tabla de Kebes* (1630) *tenello* (p.106), *desestimallas* (p.109). Astăzi sunt puține situațiile cu acest *ll* în apusul peninsular sau în Murcia, în Andalucia găsimu-se doar în punctele de sud ale Cordobei și în alte părți de pe lângă Jaén, iar din Canare și, se pare, și din spaniola din America, a dispărut. În Evul Mediu, schimbarea *-rl > ll* a avut loc în Aleixandre, în Berceo și în Arcipreste de Hita: *astragallos, tragallos, dexallo* etc. A. Alonso și R. Lida (Alonso, Lida 1945: 338) abordează metateza, adică modificarea fonetică produsă prin schimbarea locului sunetelor sau al silabelor dintr-un cuvânt, inclusiv aspirația, asimilarea și pierderea lui *r*, astfel încât se poate arăta siguranța pronunției palatale a grupului asimilat, demonstrându-se aceasta prin rime ca *vocealla, - falla, - agalla, - batalla*. Rezultatele sunt de natură fonetică și afectează, de regulă, dialectele.

Ralph Penny, în *Gramática histórica del español* (Penny 1993: 213), observă că „asimilarea sporadică medievală între *r* final al infinitivului și *l* al pronumelui enclitic (*perder + lo > perdello*) a fost foarte frecventă în vorbirea elegantă din secolele XVI – XVII, dar nu a mai fost întrebuintată după această perioadă. De altfel, infinitivul a suferit schimbări foarte puține, vocala infinitivului în *-ar* și *-er* menținându-se în timpul evoluției.

Paradigmele verbale, prin evoluția fonetică a sunetelor latine, au suferit schimbări în consonantele rădăcinii, acționând, mai ales, asupra verbelor care exprimă începutul unei acțiuni – verbe incoative. În toate

limbile romanice, incoativele și-au păstrat vitalitatea. Și în spaniolă au fost destule verbe ce s-au format cu sufixul *-ecer*: *meçer* sau *mesçer* (<*miscere*) care s-a conjugat *mezca* sau *mesca*, de la Fuero Juzgo până la Hermosilla, în secolul al XVIII-lea, și care continuă să se folosească așa în Mexic, Argentina, Chile, Costa Rica, Santo Domingo. În ceea ce privește iudeo-spaniola, în Monastir „verbele incoative urmează conjugarea regulată: *aburriser, aburresu, cuniser, cunescu, miriser, mirešu, uvidiser, uvidesu*”. (Luria 1930: 173-174).

Nu au avut nici o importanță pentru evoluția romanică verbele latine cu sufixare nazală, pentru că problema nu este de natură morfologică, ci fonetică, paradigma verbală restructurându-se pornind de la un fapt fonetic limitat.

Antonio de Nebrija (Nebrija 1989: 270) împarte conjugările verbului în trei: prima, al cărei infinitiv prezent se termină în *ar* (*amar, enseñar*), cea de-a doua cu terminația în *er* (*leer, correr*) și cea de-a treia, cu terminația în *ir* (*oir, vivir*). Menționând formarea infinitivului din forma persoanei întâi singular a indicativului prezent, exemplifică și trecutul infinitivului (*aver amado, ave leido, aver oido*), iar viitorul infinitivului „semnifică speranță sau deliberare a prezentului aceluși infinitiv (*espero amar, pienso leer*).

Infinitivul pierde ca formă *l-*, dar această pierdere nu se generalizează, căci și azi durează în munții din Leon și Riagoza. Dispare în unele dialecte: andaluz, aragones înalt, iar în altele se asimilează la începutul encliticului pronumelui personal *l-*, *s-*: *vedallo, marchase*.

Conjugarea *-are*, din cele patru conjugări latine, era cea mai bogată și continuă să fie în romanică, după cum remarcă R. Menéndez Pidal în *Manual de gramática histórica española*. (Menéndez Pidal 1989). Limba spaniolă rămâne izolată, cu câteva excepții (cazuri comune romanice, precum *torre-re – turrar* „a prăji”, *minuere – menguar* „a descrește”, „a scădea”, *fidere – fiar* „a garanta, a încredința”), pentru că nu s-a îmbogățit cu verbe ale altor conjugări latine. În această conjugare au intrat verbe de origine germanică (*trotten – trotar* „a merge la trap”) și tot în *-are* s-au format și continuă să se formeze noi verbe, astfel că aceasta este o conjugare prolifică prin definiție.

Conjugările *-ere* și *ere* – au însă un alt statut. Deja în latină se observă o încetineală, o șovăire la unele verbe: *olere*, *fulgere*, *stridere* și unii romaniști pun în discuție această trecere la *sapere*, *cadere*, *caere*, *potere*. Dar latina vulgară din Spania, cu excepția Cataluniei, verifică fuziunea celor două conjugări. Conjugarea în discuție nu a adoptat verbe de la celelalte; chiar a pierdut unele, care au trecut în număr mic la conjugarea *-are* și în număr mare la conjugarea *-ire*. Deși considerată productivă în perioada primitivă a limbii, astăzi și-a pierdut această caracteristică.

Conjugarea *-ire*, în schimb, este a doua după conjugarea *-are*, ca bogăție. Autorii latini s-au ocupat de anumite confuzii, oferind exemple: *fugire* în loc de *fugere*, *cupire* în loc de *cupere*, *parire* în loc de *parere*, *moriri* în loc de *mori*, ceea ce romanicii spun *huir* „a fugi”, *parir* „a naște”, *morir* „a muri”. În limba spaniolă se spune *sacudir* „a scutura” în loc de *succutio*, *recibir* „a primi” în loc de *recipere*, *reír* „a râde” în loc de *rideo* etc. Această conjugare poartă iot, și, fără asemănarea *l*-ului în hiat, care sună în latina vulgară ca iot, trec alte verbe ale conjugării *-ire*, ca, de exemplu *sufferre*, care în latina vulgară devenea *sufferio*, *sufferire*, în catalană devine *sufrir* „a suferi”; de asemenea *dicere* în *decir* „a spune”, *petere* în *pedir* „a cere”. R. Menéndez Pidal aduce în discuție și alte exemple pentru această conjugare, concludând că îmbogățirea a avut loc în perioada veche a limbii spaniole iar azi nu se mai îmbogățește cu alte verbe pentru că, la verbele din exprimarea cultă, literară, se transformă conjugarea *-ere* în *-ir*.

Tomas A. Lathrop, abordând aceeași problematică a conjugărilor arată că „majoritatea infinitivelor din latina vulgară au trecut în spaniolă cu puține modificări”. (Lathrop 1984: 157). Astfel infinitivele în *-are* au trecut fără probleme din latina vulgară în spaniolă:

clamare > *llamar* „a chema”
coll(o)care > *colgar* „a agăța”
fab(u)lare > *hablar* „a vorbi”
lavare > *lavar* „a spăla”
lucrare > *lograr* „a obține”
mutare > *mudar* „a muta”
nom(i)nare > *nombrar* „a numi”

Verbele în *-ar* sunt cele mai numeroase în spaniolă. Chiar și verbele noi, introduse nu de mult în limba spaniolă, toate sunt verbe în *-ar*, fie că sunt derivate din adjective sau din substantive, fie că sunt creații noi: *fotografiar* „a fotografia”, *mejorar* „a îmbunătăți”, *telefonar* „a telefona”.

La fel de simplu au trecut și infinitivele în *-ere* din latina vulgară în limba spaniolă. Exemplele alese sunt din conjugarea a II-a (*-ēre*) din latina clasică, din conjugarea a III-a (*făcēre, pónēre, sápēre, véndēre*), câteva incoative din latina vulgară care derivă din infinitive clasice care nu sunt incoative (*carēre, parēre*) și infinitivul din latina vulgară *pótere*, care l-a înlocuit pe cel regulat și clasic *posse*:

bibére (LC¹ *bibēre*) > *beber* „a bea”

comedére (LC *cumédēre*) > *comer* „a mânca”

facére (LC *fácēre*) > *hacer* „a face”

legére (LC *légēre*) > *leer* „a citi”

ponére (LC *pónēre*) > *poner* „a pune”

sapére (LC *sápēre*) > *saber* „a ști”

vidére > *ver* „a vedea”

Ēssere este infinitivul din latina vulgară care l-a înlocuit pe latinescul clasic *esse*. Acesta nu a trecut în limba spaniolă; spaniolul *ser* este derivat din latinescul clasic *sectēre* „sentarse” (a se așeza).

Trebuie să menționăm faptul că în limba spaniolă au rămas două resturi ale infinitivelor în *-ēre* din latina clasică. *Făcere* și *dícere* au o evoluție dublă. Pe de-o parte au schimbat conjugarea și au dat naștere în spaniola veche verbelor *fazer* și *dizer*. Pe de altă parte, și-au menținut accentul din latina clasică și au evoluat astfel:

făcere > *fac're* > *faire* > *fer*

fá(ce)re > *fare* > *sp. veche far* > *dialectal har*

dícere > *díc're* > *dire* > *dir*

Din aceste infinitive derivă timpurile viitorului și ale condiționalului în spaniolă: *har* – *é* (voi face); *dir* – *ía* (aș spune). Trebuie adăugat faptul că posibilele evoluții au făcut, în continuare, obiectul unor numeroase discuții. Se poate vorbi, la un moment dat, de grupuri de tip *fac're* sau *díc're*, care au produs iotacizarea consoanei *c*.

¹ Pentru Latina clasică folosim sigla LC.

Infinitivele în *-ire* din latina vulgară au trecut și ele intacte în limba spaniolă. În această categorie intră infinitivele din latina vulgară, provenite din conjugarea a III-a în *ī* din latina clasică, infinitivele care derivă din conjugarea a II-a din latina clasică, precum și *sequire*, care era deponent în latina clasică, așa cum reiese din exemplele următoare:

audire > *oír* „a auzi”
dormire > *dormir* „a dormi”
fugire (LC *fúgēre*) > *huir* „a fugi”
lucire (LC *lucēre*) > *lucir* „a luci”
partire > *partir* „a pleca”
recipere (LC *recipēre*) > *recibir* „a primi”
ridere (LC *ridēre*) > *reír* „a râde”
sentire > *sentir* „a simți”
sequire (LC *séqui*) > *seguir* „a urma”
servire > *servir* „a servi”
venire > *venir* „a veni”

Acestora li s-au adăugat alte infinitive de conjugarea a III-a din latina clasică, Thomas A. Lathrop (Lathrop 1984: 159) menționându-le cu specificația că motivele includerii lor în această categorie sunt neclare:

LC *cīngēre* > *sp. ceñir* „a strânge”
LC *rīngēre* > *sp. reñir* „a certa”
LC *spārgēre* > *sp. esparcir* „a împrăștia”

Infinitivele în *-ēre* care aveau vocala *i* în rădăcină au trecut și ele la grupul de verbe în *-ir* în limba spaniolă, câteodată cu disimilare vocalică:

LC *dīcēre* > LV² *dicire* > *sp. decir* „a spune”
LC *frigēre* > LV *frigire* > *sp. freír* „a frige”
LC *scribēre* > *sp. escribir* „a scrie”
LC *vivēre* > *sp. vivir* „a trăi”

Latinescul clasic *pētēre* prezintă o situație interesantă; avea două timpuri de perfect, unul aparținând verbelor conjugării în *-ire* (*petivi*) și altul aparținând verbelor conjugării în *-ēre* (*pētui*). Aceasta,

² Pentru latina vulgară folosim sigla LV.

probabil, datorită perfectului în *-ire*, căci restul formelor corespund verbelor din această conjugare, iar în limba spaniolă el are infinitivul *pedir* „a cere”.

La sfârșitul secolului trecut, în deceniul al nouălea, Vicente Salvá precizează că a lăsat „să se înțeleagă că nici una din cele patru terminații ale modului infinitiv [...] nu au timp, persoană și număr. Încep să le dea o semnificație de timp verbele auxiliare puse la infinitiv, după cum se vede la *haber amado, haber de amar, estando amado, habiendo amado, habiendo de amar*. Dar vor apărea foarte clar timpul, persoana și numărul în momentul în care spunem *hube amado, eres amante, estáis amando* etc, cazuri în care verbul determinant fixează semnificația vagă a infinitivului.” (Salvá 1988: 401).

Dar, pentru că infinitivul are o dublă valoare, el poate funcționa și ca substantiv, și ca verb. Îi este caracteristică limbii spaniole ușurința cu care „substantivizează” infinitivele. Se diferențiază de limba franceză prin faptul că, în ciuda acestei substantivizării, infinitivele în limba spaniolă nu-și pierd în întregime caracterul verbal și pot fi însoțite chiar de adverbe. M. Criado de Val (Criado de Val 1952) aduce în discuție, pe această temă, exemple interesante nu doar din limbile spaniolă și franceză, dar și din limba engleză. Cu valoare de verb, infinitivul este însoțit de articolul masculin singular *el*: *el vivir enteramente solo* „a trăi total singur”.

Considerat verb, infinitivul nu este atât de folosit în limba spaniolă pe cât este în franceză, unde înlocuiește foarte des celelalte forme verbale ale indicativului și ale conjunctivului. De exemplu:

„Le ruego que *venga*.” (conjunctiv prezent), în franceză „Je lui demande de *venir*.” (infinitiv). În limba engleză transformarea infinitivului în substantiv este foarte ușoară și nu necesită schimbări morfologice. Se poate traduce prin multe forme spaniole la indicativ și conjunctiv. De exemplu:

În engleză: „We expect them *to arrive* tomorrow.” (infinitiv)

În spaniolă: „Esperamos que *lleguen* mañana.” (conjunctiv prezent)

Formă modală nepersonală, infinitivul, denumit și „derivat verbal”, formă nominală sau verboid, este separat, alături de gerunziu

și participiu, de celelalte forme ale verbului de către unii gramaticieni, care îl consideră subclasă specială a substantivului. Infinitivul reprezintă centrul sau parte a unei fraze, presupunând și atrăgând complemente specifice verbului, ceea ce „justifică faptul că el nu se poate separa de celelalte forme verbale”. (Alcina, Blecua 1994: 740).

Se poate conchide că o dificultate, nu doar a limbii spaniole, rămâne conjugarea verbului la toate modurile, timpurile, numerele și persoanele. Limba spaniolă a resimțit necesitatea substituirii elementelor nefolositoare, motiv pentru care s-au făcut referiri la substituirea diatezei pasive, a timpurilor perfecte sau a viitorului indicativ, la dispariția infinitivului trecut și a celor două supine, a verbelor deponente; rămâne caracteristic verbului posesia unor morfeme extinse, recurgerea la perifraze, ceea ce îi dă infinitivului spaniol valoare nominală. Dacă s-a stăruit asupra evoluției aceluși „r” al infinitivului, din perspectivă istorică, nu s-a făcut doar pentru a ilustra o problemă de natură fonetică în paradigma verbală, ci și pentru a da o imagine diacronică conjugărilor verbului din limba spaniolă, posibilele evoluții ale acestora suscitând, de-a lungul timpului, numeroase discuții.

Referințe bibliografice

- Alcina Franch, Juan și Blecua, J. M. 1994: *Gramática española*, ediția a 9-a, Barcelona, Editura Ariel.
- Alonso, A. și Lida, R. 1945: *Geografía fonética de -l y -r implosivas en español*, RFE, VII.
- Alvar, Manuel și Pottier, Bernard 1983: *Morfología histórica del español*, Madrid, Editura Gredos.
- Bally, Charles 1944: *Linguistique générale et linguistique française*, Berna.
- Criado de Val, Manuel 1952: *Síntesis de morfología española*, Madrid.
- Lathrop, A. Thomas 1984: *Curso de gramática histórica española*, con colaboración de Juan Gutierrez Cuadrado, Barcelona, Editura Ariel.
- Lucot, R. 1940: *Remarque sur l'emploi de "habeo" avec le participe en "to"*, Mel. Ernout.
- Luria, A. 1930: *Study of the Monastir Dialect*, New York.
- Menéndez Pidal, R. 1989: *Manual de gramática histórica española*, vigésima edición, Madrid, Editura Espasa-Calpe.

- Nebrija, A. de 1492: *Gramática de la lengua castellana*, Estudio y edición Antonio Quilis, Editura Centro de Estudios Ramón Areces.
- Pastor, J. F. 1929: *Las apologías de la lengua castellana en el siglo de oro*, Madrid, Compañía iberoamericana de publicaciones.
- Penny, Ralph 1993: *Gramática histórica del español*, Barcelona, Editura Ariel.
- Roca Pons, José 1973: *Introducción a la gramática*, Barcelona, Editura Teide.
- Salvá, Vicente 1988: *Gramática de la lengua castellana según ahora se habla*, I, Madrid, Editura Arco Libros.
- Tobler 1875: *Darstellung der lateinischen Konjugation und ihrer romanischen Gestaltung*, Zürich.
- Valdés, Juan de 1953: *Diálogo de la lengua*, Madrid, Editura Espasa-Calpe.

THE INFINITIVE IN SPANISH: HISTORICAL REVIEW

Abstract

Keywords: *conjugation, infinitive, nominal value, historical perspective, phonetic modification*

The greatest difficulty in Spanish Grammar, but also in other languages, remains the conjugation of the verb, its transition through all modes, tenses, numbers and persons. Losing much of the Latin conjugation, as in the nominal flexion, the Spanish language felt the necessity of replacing the useless elements: substitution of the passive voice, of the perfect tenses or the future indicative, the disappearance of the past infinitive and the two supine, of the deponent; it remains characteristic for the verb the possession of some extended morphemes, the use of periphrases, which offers nominal value to the Spanish infinitive. The focus will be on the evolution of the “r” consonant of the infinitive, from historical perspective, not only to illustrate a phonetical problem in the verbal paradigm, but also to offer a diachronic image to the conjugation of the Spanish verb, the possible evolutions of those stirring up numerous discussion throughout the years.